

Bu rapor; Enerji İşleri Genel Müdürlüğü, Enerji Politikaları ve Stratejileri Dairesi Başkanlığı Personeli tarafından hazırlanmış olup, haberler ilgili kaynakların özetidir.

“DÜNYA ENERJİ GÖRÜNÜMÜ”

99

Volkan YARAMIŞ:	AB Ülkeleri Enerji Görünümü
Sinem ÇAYNAK:	Amerikalar & Asya & Pasifik Enerji Görünümü
Feyyaz ŞİMŞEK:	Rusya ve Hazar Bölgesi Enerji Görünümü
Barış İLTER:	Orta Doğu ve Kuzey Afrika Enerji Görünümü
Muhittin İZGİ:	Orta Doğu ve Kuzey Afrika Enerji Görünümü
Abdurrahman	
BAYRAKTARKATAL:	Think -Tank Kuruluşları
Ali GÜLMEZ:	Think -Tank Kuruluşları
Çağrı SAĞLAM	Think -Tank Kuruluşları (İklim Değişikliği)

AVRUPA BİRLİĞİ ÜLKELERİ ENERJİ GÖRÜNÜMÜ

AB:

Brüksel'deki petrol ve gaz konferansında konuşan Gunther Oettinger, dünyanın diğer bölgeleri tarafından herhangi bir katılım olmaması halinde Avrupa'nın karbonsuzlaşma yönündeki politikaları takip etmemesi gerektiğini ifade etmiştir. Oettinger, ABD, Rusya, Çin, Japonya, Hindistan, Brezilya ve Güney Kore gibi dünyadaki emisyon salınımının %70'inden sorumlu olan ülkelerin herhangi bir bağlayıcı taahhütte bulunmaması halinde AB'nin %40 emisyon azaltma hedefinin akıllıca olmadığını belirtmiştir. Karbon emisyonunun 2030 itibariyle 1990'daki seviyeye nazaran %40 azaltılması ve AB içerisinde yenilenebilir enerjinin toplam enerji içerisindeki payının %27'ye çıkarılması hususunda AB Liderlerinin kasım ayındaki Zirve'de anlaşmaları beklenmektedir.

<http://blueandgreentomorrow.com/2014/09/27/eu-must-reconsider-climate-targets-if-un-talks-fail-says-energy-commissioner/>

HOLLANDA:

Hollanda Hükümeti, 2020 yılı itibariyle toplamda 3.45 GW gücünde offshore rüzgar santrali inşaatı için üç bölge (Borssele, Zuid-Holland ve Nord-Holland) seçmiştir. Borssele bölgesinde geliştirilecek ilk proje inşaat şirketlerinin gerekli koşulları tamamlamalarının ardından önümüzdeki yıl başlayacaktır. Her biri 700 MW gücünde beş rüzgar tarlasının kablo altyapısı yeni düzenlemeler kapsamında Hollanda şebeke işletmecisi TENNET sorumluluğunda olacaktır. Hükümet temsilcisi, Hollanda'da daha fazla yenilenebilir enerji üretiminin arzulandığını, ancak yenilenebilir enerjinin mümkün olan en düşük maliyetle hayata geçirilmek istendiğini belirtmiştir.

<http://renews.biz/76462/dutch-map-3-4gw-offshore-zones/>

İNGİLTERE:

İngiltere, hayata geçirilmesi düşünülen enerji piyasası reformu neticesinde ortaya çıkacak yüksek enerji maliyetlerinden etkilenecek olan enerji-yoğun endüstrileri korumak için planlamalar yapmaktadır. İngiltere Enerji ve İklim Değişimi Departmanı (DECC), çelik, çimento ve kağıt endüstrisi gibi yüksek enerji tüketen sektörler için enerji fiyatları artışının %50'si ile %100'ü arasında bir muafiyet uygulanmasını önermiştir. Muhalefet lideri Ed Miliband, önümüzdeki yılın Mayıs ayında gerçekleşecek seçimleri İşçi Partisi'nin kazanması durumunda enerji fiyatlarının 20 ay için dondurulacağını ifade etmiştir.

<http://www.reuters.com/article/2014/09/25/britain-energy-prices-idUSL6N0RQ3KT20140925>

AMERİKALAR & ASYA & PASİFİK

ENERJİ GÖRÜNÜMÜ

ABD:

ABD ve AB'nin Rusya'ya uyguladığı yaptırımlar, enerji şirketleri ve bankalara yönelik mali sınırlamaları ve Arktik'te deniz tarafında petrol, kara tarafında ise şeyl petrolünün geliştirilmesinde kullanılan ekipman ve teknoloji transferi kısıtlamalarını içermektedir. Rusya'da üretim yapmakta olan büyük uluslararası petrol şirketlerinin varlıklarının üzerindeki yaptırımların etkisini önemsemediği düşünülmekte iken, Fransız Total Şirketi ve ABD merkezli Exxon Mobil Şirketlerinin kararları büyümenin anahtarı olan projelerin yaptırımlardan nasıl etkilendiğini göstermektedir. Total Şirketi Rusya'da finansmanı dolar olmayan bir doğal gaz projesi araştırıldığını kaydetmiştir. Exxon Mobil Şirketi ise Rus Arktik bölgesinde sondajı durduracağını açıklamıştır.

<http://online.wsj.com/articles/total-cuts-production-outlook-1411375794>

ÇİN:

Çin'de büyümenin görünümüne ilişkin endişeler ve petrol fiyatlarındaki görünüm borsayı neredeyse yedi hafta içindeki en büyük kayba itmiştir. Çin'de büyümenin önerildiği yumuşak ekonomik verilerin uygulanmasından sonra yavaşlama olması yatırımcıları endişelendirmiştir. Çin hakkındaki endişeler petrol fiyatını aşağı iten bir etken olmuştur. Borsa, Avrupa ve Asya'da büyümenin yavaşlaması kanıtına karşı, ABD'de gelişen ekonominin işaretlerini göz önüne alan yatırımcı gibi bu ay ilgi görmek için mücadele etmiştir. Standard&Poor'un 500 hisse senedi indeksi 16.11 puan düşerek 1,994.29'a gerilemiştir. Dow Jones sanayi ortalama 107.06 puan (%0.6) düşerek 17,172.68'e gerilemiştir. Enerji hisseleri petrol fiyatı gibi en büyük düşüş olan (%1.4) hisseler arasındadır. Libya'nın üretimi toparlanmakta iken küresel ekonomik göstergeler Çin'in de içinde bulunduğu ülkelerden zayıf talebe işaret ettiğinde, petrol fiyatı endişeler karşısında düşmüştür. Kasım teslimi ham petrolün varili 78 cent düşerek 90.87 dolara gerilemiştir.

http://www.nytimes.com/2014/09/23/business/daily-stock-market-activity.html?_r=0

HİNDİSTAN:

Ekonomik İşler Kabine Komitesi'nin (CCEA) Petrol Bakanlığı ve Enerji Bakanlığının görüş ayrılığı yaşadığı doğal gaz fiyat artışını görüşmesi muhtemel görünmektedir. Başbakan Modi'nin başkanlığındaki CCEA Toplantısı gündeminde olan doğal gaz fiyat revizyonunun görüşüleceği kaydedilmektedir. Petrol Bakanlığı arama ve üretim yatırımlarını teşvik edecek gaz fiyatları artışının lehinde düşünmekte iken, Enerji Bakanlığı yakıt maliyetinin artmasıyla elektrik fiyatlarını yükselteceği düşüncesiyle oranın %25'den fazla olmasını istememektedir.

<http://timesofindia.indiatimes.com/business/india-business/Cabinet-likely-to-take-up-natural-gas-price-increase-today/articleshow/43321522.cms>

RUSYA VE HAZAR BÖLGESİ

ENERJİ GÖRÜNÜMÜ

RUSYA-ABD-AB:

Rus Gazprom New York merkezli think-tank kuruluşuna göre, ABD sıvılaştırılmış doğal gaz ihracat rekabetinin bir sonucu olarak gelirlerinin yüzde 18'ini kaybedebilir. Columbia Üniversitesi Küresel Enerji Politikaları Merkezi tarafından Pazartesi günü yayınlanan bir analize göre, Avrupalı tüketiciler doğalgaz için, ABD tarafından oluşturulan ve yükselen LNG ihracatının dünya fiyatları üzerindeki aşağı yönlü baskısı sonucu Rus devlet kontrolündeki gaz grubunun gelirlerini düşüren sıklıktan dolayı daha az ödeme bekleyebilirler. Kayıp Gazprom için önemli olacaktır, ancak, kaybın Rusya'nın toplam ihracat gelirleri üzerindeki etkisi, ABD'nin olası gaz ihracatını düşünen Kremlin'i politika değişikliğine zorlayan etkili bir araç olarak daha mütevazı olacaktır. Analize göre Avrupa'nın Rus gazının büyük bir tüketicisi olarak kalması muhtemeldir. Bu yüzden potansiyel arz kesintileri ile başa çıkmak için enerji altyapısını güçlendirmeye ihtiyaç duyulacak. Düşük dünya gaz fiyatlarının, Mozambik kıyılarında bulunan büyük gaz alanları gibi planlı kalkınacak diğer alanlardaki ihracat projelerini de vurması bekleniyor.

<http://www.ft.com/intl/cms/s/0/34c90b6c-419f-11e4-b98f-00144feabdc0.html#axzz3E1SG6UtH>

RUSYA-UKRAYNA-AB:

Avrupa Komisyonu, Rus ve Ukrayna Enerji Bakanlarının Cuma günü Berlin'de üçlü bir toplantı planlandığını doğruladı. Komisyon, Avrupa Enerji Komiseri Gunther Oettinger, Rusya Enerji Bakanı Alexander Novak ve Ukrayna Enerji Bakanı Yuri Prodan'ın masaya oturacaklarını söyledi. Pazartesi yapılan duyuruda gündeme ilişkin hiçbir bilgi verilmedi. Rus basını, Avrupalı liderlerin güvenilir gaz transit tartışmaya hazır olduklarını ve eğer planlanan Güney Akım doğal gaz boru hattı konusu gündeme getirilirse durumu düşüneceklerini belirttiler. Avrupa Parlamentosu üyeleri, perşembe günü AB ülkelerinin Güney Akım doğalgaz boru hattı da dâhil olmak üzere Rusya ile planlanan enerji sektörü anlaşmaları iptal edebilecekleri yönünde çağrıda bulunan bir kararı kabul ettiler. Avrupa'ya tedariki Ukrayna'dan Sovyet dönemi transit ağı aracılığıyla çalıştıran Rusya, Avrupa'nın gaz ihtiyacının yaklaşık dörtte birini karşılıyor. Alexander Novak Moskova'nın, Avrupa'ya sözleşmeden doğan yükümlülüklerini yerine getirmeye kararlı olduğunu söyledi.

http://www.upi.com/Business_News/Energy-Resources/2014/09/22/EU-confirms-schedule-for-trilateral-gas-talks/5131411393547/

RUSYA-BATI:

Şirketin Rus kolu Başkanı Olivier Lazare, Soçi'deki uluslararası bir yatırım konferansında Shell şirketinin Rusya'da çalışmaya devam edeceğini ve ülkeye karşı yaptırımların henüz endişe verici olmadığını söyledi. Lazare cuma günü öğleden sonra bir yuvarlak masa toplantısı sırasında, Rusya'nın ekonomisi, yakıt ve enerjideki rolü hakkında, kendilerinin Rusya'yı ilgilendiren stratejilerinin değişmediğini, burada uzun bir süre için çalıştıklarını ve uzun vadeli bakış açısı yakalayarak Rusya'da çalışmaya devam etmek istediklerini söyledi. Lazare, mevcut faaliyetlere konsantre olmaya çalışarak işlerinin kalitesini arttırmak istediklerini de sözlerine ekledi. Lazare, yaptırımların ihtiyaçlarının tabii ki takip gerektirdiğini ve şimdi uygulanan yaptırımların ne olduğunu anlamak için çalıştıklarını, bunun basit bir soru olmadığını söyledi. Shell'in Rusya'nın doğu kıyılarında Sakhalin 2 LNG projesindeki yüzde 27,5 payı dahil olmak üzere Batı Sibirya ve Sakhalin bölgesinde operasyonları bulunuyor.

<http://interfaxenergy.com/gasdaily/article/13660/shell-shrugs-off-russian-sanctions>

RUSYA-UKRAYNA-AB:

Merkel'den, Rusya-Ukrayna doğal gaz anlaşmazlığına hızlı çözüm çağrısı... Almanya Başbakanı Angela Merkel salı günü, Rusya ve Ukrayna arasındaki doğalgaz fiyat anlaşmazlığının mümkün olduğunca çabuk çözülmesi gerektiğini söyledi. Merkel kış gelirken gaz anlaşmazlığının artık acil olarak çözülmesi gerektiğini belirtti. Alman Şansölyesi doğu Ukrayna'da istikrarsız durumun devam ettiğini, bunun derin bir çatışma olduğunu ve önemsememenin doğru olmadığını kaydetti. Ukrayna Enerji ve Kömür Bakanı Yuriy Prodan salı günü, Rusya ve Ukrayna arasında AB'nin arabuluculuğunda doğalgaz görüşmelerinin cuma günü Berlin'de düzenleneceğini ve Rusya Federasyonu ile bir uzlaşma arayacaklarını söyledi. Enerji Bakanı Ukraynalı bölgesel yetkililerin, 1 Ekim öncesinde hane dışında kalan önemli tüketicilerin listelerini ve gaz kaynaklarındaki olası kopukluk programlarını sunmaları gerektiğini, sıcaklıklardaki keskin değişikliklerin olması halinde doğal gazın kapatmak zorunda kalınacağını söyledi. Rusya ödenmeyen borç nedeniyle Haziran ayında Ukrayna'ya gaz arzını durdurmuştu.

<http://en.itar-tass.com/economy/750880>

RUSYA-ABD:

ExxonMobil, Kremlin'e ait petrol devi Rosneft için Arctic offshore bölgesindeki delme çalışmalarını askıya alarak, Moskova'ya karşı Batı yaptırımlarına boyun eğen ilk Batılı şirket oldu. Şimdi ise başka bir büyük Batılı enerji şirketi Fransız Total'in Sibirya'daki şeyl petrol sondajı için Rus Lukoil ile yürüttüğü çalışmaları sona eriyor. Total CEO'su Christopher de Margerie Financial Times'a verdiği demeçte, bunun şirkete fazla bir etkisinin olmadığını söyledi. Lukoil ile ortak girişimin kesinlikle durdurulduğunu, ancak çalışmalara henüz başlanmadığından Total üzerinde herhangi bir etkisi olmayacağını belirtti. Total'in Lukoil ile 2014 Mayıs ayında yaptığı anlaşma, iki şirketin Batı Sibirya'daki Bazhenov şeyl oluşumunu geliştirme anlaşması olup, Total girişimin yüzde 49'luk kısmını kontrol ederken, Lukoil ortaklığa yüzde 51 oranında sahip oldu. Yaptırımların en son bölümü de, enerji kaynaklarının geliştirilmesine finansman ve teknoloji desteği veren Batı'ya, Rus enerji şirketlerinin erişimini daha ciddi şekilde sınırlıyor. Bu arada Total'in, Rusya'nın en büyük doğal gaz üreticisi Novatek ve Çin Ulusal Petrol Şirketi ile Rusya'nın Arktik bölgedeki Yamal yarımadasında ortak yürüttüğü 27 milyar dolarlık sıvılaştırılmış doğal gaz geliştirme projesi ilerliyor.

<http://oilprice.com/Energy/Crude-Oil/Another-Western-Energy-Company-Ends-Russian-Cooperation.html>

ORTA DOĞU & KUZEY AFRİKA ENERJİ GÖRÜNÜMÜ

SUUDİ ARABİSTAN:

Geçtiğimiz pazar günü Körfez Enterkoneksiyon Kurumu'nun (GCCIA) katkılarıyla Abu Dabi'de "Körfez Ülkeleri İşbirliği Enterkonektörleri arasında elektrik ticaretini geliştirme" teması altında 3. Bölgesel Elektrik Ticaret Forumu başladı. Açılış oturumu, BAE Enerji Bakanlığı Müsteşarı ve GCCIA Yönetim Kurulu Başkanı Matar El-Neyadi, Suudi Elektrik Şirketi (SEC) Yönetim Kurulu Başkanı Saleh Alawaji, GCCIA ve hükümet yetkililerinin katılımıyla başladı. Al Neyadi, GCC elektrik ticareti aktif hale gelirse, GCC elektrik şebekesi ile işletme maliyetlerinde 1,8 Milyar dolar tasarruf edilebileceğini söyledi. Ayrıca 2009 yılından beri GCC elektrik şebekesi sayesinde 1072'den fazla elektrik kesintisinin anlık elektrik transferi sayesinde engellendiğini söyledi.

<http://www.arabnews.com/news/637051>

IRAK:

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Sayın Taner YILDIZ geçtiğimiz Cuma günü verdiği röportajda, Türkiye sınırları üzerinden IŞİD'in petrol ticareti yaptığı iddiasını yalanladı. YILDIZ sözlerine "Türkiye bir hukuk devletidir ve Türkiye herhangi bir yasadışı işleme dahil olmayacaktır. Bağdat ve Kuzey Irak ile yapılan ikili anlaşmalar bizi bağlayıcıdır ve Irak Anayasasının hükümleri dışında hiçbir ticari ilişkimiz yoktur." şeklinde devam etti.

<http://www.dailysabah.com/energy/2014/09/27/turkey-iraq-trade-ties-to-boom-says-energy-minister>

KATAR:

Bir GCC ticari danışmanının söylediğine göre, Katar'ın Hidrokarbon olmayan sanayi sektörünün 2013 ve 2016 yılları arasında Katar'ın GSYİH büyümesine % 9,1 katkı sağlaması beklenmektedir. Dr. Abdul Latif el-Khaja göre, Katar'ın GSYİH büyümesinin, 2013 ve 2016 yılları arasında petrol ve gaz sektöründe % 6,9, hidrokarbon olmayan sanayisinin ise % 4,4 ve % 9,1 oranında katkı ile birlikte artması bekleniyor.

<http://www.gulf-times.com/eco.-bus.%20news/256/details/410243/non-oil-sector-seen-infusing-91%25-growth-to-qatar%E2%80%99s-gdp>

İRAN:

Avrupa Birliği için en büyük doğalgaz tedarikçisi olan Rusya ile ilişkiler gerildikçe, İran'dan doğalgaz ithalatının aciliyeti daha da önem kazanıyor. İki "eğer" in birincisi İran'a olan yaptırımların, ikincisi boru hattının inşası sorunlarının halledilmesi halinde AB Komisyonu AB Enerji Strateji 'sini geliştirilebileceği söylendi bir AB komisyonu kaynağı tarafından. Mevcut Durumda Rusya AB'nin en büyük tedarikçisi ve yıllık 80 milyar değerinde Doğal Gaz ihraç ediyor AB'ye.

<http://www.news.com.au/finance/business/isis-oil-can-iraq-crack-down-on-isis-riches/story-fnda1bsz-1227070089306>

TATLI YAKIT: Tatlı Sorgum: Alternatif Bir Enerji Bitkisi

Sınırlı rezervler, artan talep ve üretim bölgelerindeki istikrarsızlıkla dünya piyasa fiyatlarının artışı biyoetanol veya biyogaz gibi yenilenebilir yakıtları ekonomik olarak daha cazip hale getirmektedir. Biyoetanol dünyada en yaygın biyoyakıtlardan biridir ve ulaştırma sektörü için gerçek bir alternatif yakıt sunar. Dünya çapında, biyoetanolum ana kaynağı şeker kamışıdır. Ancak, bu mahsulün ekimi suyun sınırlı olduğu bölgelerde gerçekleştirilememektedir. Bu çerçevede, tatlı sorgumun (*Sorghum bicolor* (L.) Moench) hem su kullanımı hem de besin alımı verimliliği nedeniyle birçok avantajı vardır. Bu bitkinin Biyokütle sorgum olarak adlandırılan bir başka varyantı, özellikle ılıman bölgelerde yüksek biyokütle verimi için adapte edilmiştir. Bu biyogaz üretimi için umut verici bir alternatif hammadDEDİR. Avrupa Komisyonu tarafından finanse edilen "TATLI YAKIT: Tatlı Sorgum: Alternatif Bir Enerji Bitkisi" projesi ağırlıklı olarak tropikal ve yarı kurak bölgelerde tatlı sorgum, ılıman bölgelerde biyokütle sorgum çeşitlerinin geliştirilmesini amaçlamaktadır. Bu varyantların üretimi ve onların biyoetanol veya biyogaz gibi ürünlerinin kullanımı gelecekteki enerji ihtiyaçlarını karşılamak için sürdürülebilir bir alternatifi sunabilir.

Tatlı Yakıt projesinin parçası olarak bir çevresel sürdürülebilirlik değerlendirmesi yapılır. Bu değerlendirme öncelikle 2020 yılında tamamen gelişmiş ve büyük ölçekli bir yetiştiriciliğinin ve tatlı ve biyokütle sorgum kullanımının öncelikle fosil yakıtların kullanımı ile karşılaştırıldığında çevresel faydalara ilişkin beklentileri karşılayıp karşılayamadığını analiz eder. Bu çevresel değerlendirme, beşikten mezara tüm yaşam döngüsünün genel kapsamlı ve senaryo tabanlı bir karşılaştırmasını yapar. Tatlı ve biyokütle sorgum üretimi ve kullanımı ile ilişkili çevresel etkilerin kapsamlı bir resmini elde etmek için, bu çalışmada küresel ve bölgeselin yanı sıra yerel çevresel etkileri de kapsayacak iki yaklaşım uygulanır: Bir yaşam döngüsü değerlendirmesi (YDD) ve bir yaşam döngüsü çevresel etki değerlendirmesi (YD-ÇED). YDD küresel ve bölgesel çevre etkilerini (enerji kaynaklarının kullanımı ve emisyonların çevresel sonuçları gibi) ele alır. YD-ÇED, çevresel etki değerlendirmesi (ÇED) elemanlarını somut projeler yerine ürünlerin tüm yaşam döngülerine uygulayan yeni geliştirilmiş bir yöntemdir. Bu, YDD'yi, henüz güvenilir bir şekilde nicelleştirilemeyen yerel çevresel etkilerin niteliksel bir değerlendirmesi ile tamamlar.

Hammadde sağlanması ile ilgili olarak, söz konusu biyokütle sürdürülebilir olarak üretildiği sürece, fosil referans ürünleri (örneğin benzin) ile karşılaştırıldığında, avantajlı olma eğilimindedir. Bunun hangi ölçüde doğru olduğu, tatlı sorgumun üzerinde ekili olduğu araziye bağlıdır. Tatlı sorgum atıl arazi üzerinde yetiştirildiği sürece biyokütle üretimi sonuçları negatif ile nötrdür fakat -en azından bir dereceye kadar- geri döndürülebilirdir. Ancak tatlı sorgum yüksek ekolojik değeri olan (örneğin ormanlar veya otlaklar) arazi üzerinde yetiştirilse sonuçları kısmen geri döndürülemez. Bu alanların ekim arazisine dönüşümünden bu nedenle kaçınılmalıdır.

Hammadde dönüşüm ile ilgili olarak, tatlı ve biyokütle sorgum ile fosil hammadde dönüşüm üniteleri (örneğin ham petrol rafinerileri) arasındaki farklar inşaat aşamasında kaynaklanan etkileri açısından ya da binalar, altyapı ve tesisler ile ilgili olarak önemsiz bulunmaktadır. Gerçek farklılıklar daha çok operasyonla ilgili etkilerle ilişkilidir. Bu bağlamda, biyokütle dönüşüm üniteleri hem avantajlar hem de dezavantajlar göstermektedir. Böylece, sonuç seçilen yola bağlıdır ancak geleneksel fosil-bazlı ürünlerle farklılıklar çoğunlukla küçüktür.

Bu çalışma YDD ve YD-ÇED kombinasyonunun bir ürünün yaşam döngüsü boyunca tüm çevresel etkileri kapsamlı olarak değerlendirmek için uygun bir yaklaşım sunduğunu göstermektedir. Bununla birlikte, çevresel etkiler sürdürülebilirliğin sadece bir yönüdür ve siyasi kararlar için sosyal ve ekonomik yönler de analiz edilmeli ve dikkate alınmalıdır. Ayrıca, gözlemlenen değişkenlik tatlı ve biyokütle sorgum yetiştiriciliği ve kullanımı için somut olarak planlanan tüm başlıca projeleri münferit olarak değerlendirmeyi gerekli kılar. Buna dayanarak, tatlı ve biyokütle sorgum, arazi ve biyokütle kullanım stratejileri içine sürdürülebilir şekilde entegre edilebilir.

Özetle, Tatlı Yakıt projesinde tatlı ve biyokütle sorgumun üretimi ve kullanımı sera gazı emisyonlarının belirgin azaltımı için potansiyel taşımaktadır ve yerel çevresel etkiler varken yenilenebilir olmayan enerji kaynaklarının kullanım avantajı söz konusu biyokütle sürdürülebilir olarak üretildiği sürece geleneksel fosil-bazlı (referans) ürünlere kıyasla ihmal edilebilir. Bu potansiyelin gerçekleşmesi için belirli seçenekler tespit edilmiş ve bu raporda ayrıntılı olarak verilmiştir.

<http://www.ifeu.org/landwirtschaft/pdf/IFEU-SWEETFUEL-D6.3%20environmental%20report%20.pdf>

Oxford Energy Institute

UKRAYNA KRİZİ

Ukrayna krizi birçok batılı araştırmacının gözünde doğal gaz ithalatının kesilmesi ve Rusya'nın enerji kaynaklarını jeopolitik pozisyonunu iyileştirmek için kullanması olarak değerlendirilmektedir. Bu başlangıç noktası da Ukrayna ve Rusya arasındaki önemli konuların incelenmesine engel teşkil etmektedir. En önemli konu Ukrayna'nın doğal gaz, elektrik ve kış mevsiminde ısınması konusunda kaygıların bulunmasıdır. Ancak karşılaşılan bu durumda Ukrayna açısından doğal gaz ithalatının azaltılması için çaba sarf edilmesine aracılık yapacağına benzemektedir. Rusya açısından ise eski Sovyet dönemi ülkeleri ile ilişkilerinin azaldığı ve ekonomisinin sadece petrol, doğal gaz ve ham maddelere dayalı bir düzene doğru ilerlediği ortaya çıkmaktadır. Yaptırımların henüz düşük seviyelerde olmasına rağmen ekonomideki etkileri bunu göstermektedir. Yeni yayınlanan Dünya Bankası raporuna göre ihracattı hammaddelere bağlı olan ülkelerin bu durumdan çıkabilmelerinin yolu alanında uzman bireylerin yetiştirilmesi, üretken enstitülerin oluşturulması ve kontrol mekanizmalarının geliştirilmesi olarak gösterilmektedir.

Ukrayna açısından 16 Haziran itibari ile doğal gaz akışı Gazprom tarafından ödenmeyen 5,4 milyar dolar öne sürülerek kesilmiştir. Ukrayna yaz döneminde sistemini ayakta tutabilmişse de bu durumun kış mevsiminde gerçekleşmesi pek olası gözükmemektedir. Ayrıca kriz dönemlerinde sonra yapılan ters akış sistemlerinin kapasitesinin 15 bcm olması ancak Ukrayna doğal gaz ithalatının 30 bcm düzeylerinde olması Ukrayna'nın ilave doğal gaz diğer bir açıdan Rusya'ya bağlılığını göstermektedir. Ukraynalı uzmanlar ise enerji verimliliğinin ve korunma tedbirlerinin alınması durumunda doğal gaz ithalatının 5 yıl içerisinde yarı yarıya düşeceğini belirtmektedirler.

Rusya ve Orta Asya ülkeleri arasındaki ilişkinin halen yoğun olarak devam etmesine rağmen Çin artık Orta Asya'nın en büyük ticari ortağı olmuştur. Kazakistan ile petrol boru hattı yapılması (2003 – 5), Çin – Orta Asya doğal gaz boru hattının yapılması (2009) ve Türkmen doğal gazının en azından yirmi yıl boyunca Çin'e ihraç edilmesi bu örneklerden bazılarıdır. Rusya açısından ise Eski Sovyet ülkelerinden Dünya'nın geri kalanına bir yöneliş söz konusudur. Rosneft, Gazprom ve Lukoil'in uluslararası petrol firmaları ile rekabet edebilecek konuma yükselmeleri bunun bir göstergesidir.

<http://www.oxfordenergy.org/2014/09/oxford-energy-forum-issue-97/>

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİNİN MALİYETİNİ ÖDEMEK

İklim değişikliğinin ekonomik maliyeti bir hayli yüksektir: Klima nedeniyle elektrik faturalarında yıllık 12 milyar dolarlık artış, deniz seviyesinin yükselmesi sebebiyle ortaya çıkan 66 ile 106 milyar dolarlık zarar ve yok olan tarım arazileri ile çalışamayan işçiler sebebiyle oluşan milyarlarca dolarlık kayıp. Son rapora göre, yüzyılın sonunda bu maliyetler ve diğerleri ABD ekonomisinde yüz milyarlarca dolarlık bir zarara yol açacaklardır.

İklim değişikliğinin ortaya çıkaracağı maliyetlere en çok katlanmak zorunda kalan ülkeler aynı zamanda iklim değişikliği nedeniyle gelirinde en büyük düşüşün görüleceği düşük gelirli ülkeler olacaktır. Sadece bir veri olarak, havaların aşırı ısınmasının insan ölümleri üzerindeki etkiye bakılırsa, Hindistan'da havanın en sıcak olduğu gündeki ölüm oranı, klima ile iklimlendirme yapılabilen ABD'ye göre 20 kat yüksektir. Bangladeş gibi diğer gelişmekte olan ülkelere bakılacak olursa, su seviyesinin yükselmesinden dolayı Bangladeş kara parçasının bir bölümünü kaybedecektir. Bu insanlar için, iklim değişikliği ile mücadele etmek bir ölüm kalım meselesidir.

İklim değişikliğinin baş gösteren maliyetlerinin kısa süre sonra ABD de dahil olmak üzere dünyadaki tüm ülkeleri etkileyeceği bilinmektedir. Doğru soru: Bu konuda ne yapabiliriz olmalıdır. Siyasi olarak karmaşık olsa da; ekonomik olarak sera gazı emisyonlarının azaltılması çok basit bir önlemden oluşmaktadır: Zarar veren ürünlerin fiyatını çok yüksek seviyelere çekmek. Buradaki zarar veren ürünlerden, ekonomik olarak negatif dışsallık ortaya çıkaran ürünler anlaşılmaktadır. Bu durumda, arabasını sürmek için anahtarı çeviren bir kişinin aynı anda tüm dünyaya zarar verdiği sonucu çıkmaktadır.

Bu sorunun çok basit bir çözümü tüm ekonomistlerin önerdiği gibi, başkalarına zarar veren tüm aktivitelerin cezalandırılmasıdır. Bu güne kadar, kanun yapıcılar bu basit ekonomik görünüşü reddetmeyi tercih etmişler ve neticede bu zarar veren aktiviteler karbona ek fiyat veya vergi uygulanmayarak desteklenir hale gelmiştir.

Neyse ki; son birkaç yıl içerisinde ABD doğru yönde bazı belirli adımlar atmaya başlamıştır. Bunların içerisinde en belirgin olanı Çevre Koruma Ajansının yakın zamanda ortaya koyduğu karbon kuralıdır. Çin de dahil olmak üzere diğer ülkelerde iklim değişikliği ile mücadele etmek için kendi iradelerini ciddi bir biçimde ortaya koymuşlardır.

<http://www.brookings.edu/blogs/planetpolicy/posts/2014/09/19-paying-cost-of-climate-change-greenstone>